

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/69/2024
Identifikačné číslo spisu:	0020204909
Dátum vydania rozhodnutia:	29.07.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:0020204909.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu G.. G. H., narodeného X. C. XXXX, H. A., E. N. XXX/XXX, proti žalovanému C.. G. L., narodenému X. C. XXXX, G., U.. E. X, zastúpenému advokátom JUDr. Branislavom Kahancom, Prešov, Vajanského 33, o ochranu osobnosti, vedenom na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 10C/87/2020, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 24. augusta 2023 sp. zn. 3Co/151/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Michalovce (ďalej tiež „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom pre zmeškanie žalobcu zo 4. marca 2022, č.k. 10C/87/2020-215 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa všetkých tvrdení a škodlivých výrokov na jeho adresu s úmyslom poškodiť jeho dobré meno a povesť, a tým vedome znížiť jeho spoločenský kredit a uplatnenie jeho zákonom priznaných práv v konaniach vedených na súde, ako aj v konaniach dodnes vedených orgánmi činnými v trestnom konaní. Súd prvej inštancie zároveň priznal žalovanému náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej tiež „odvolací súd“) uznesením zo dňa 24. augusta 2023, č.k. 3Co/151/2022-249 odvolanie žalobcu proti napadnutému rozsudku súdu prvej inštancie odmietol a priznal žalobcovi náhradu trov konania voči žalovanému v celom rozsahu. Poukázal na ustanovenie § 386 písm. d) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a konštatoval, že pre vady podaného odvolania nebolo možné v odvolacom konaní pokračovať, keď žalobca v odvolaní neuviedol, z akých dôvodov považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie za nesprávne a v akom rozsahu toto rozhodnutie napáda.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktoré spísal a

podpísal sám (č. l. 259-263 spisu).

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu; dospel k záveru, že dovolanie žalobcu treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledujúcich bodoch.

5. Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. V zmysle § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona, zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

6. Ak bolo podané dovolanie, ktoré nespísal advokát, súd skúma, či sa na dovolateľa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP. Dovolateľa, na ktorého sa nevzťahuje § 429 ods. 2 CSP a súčasne, ktorý nebol v odvolacom konaní poučený o povinnosti v zmysle § 429 ods. 1 CSP, vyzve súd prvej inštancie na odstránenie väd a poučí ho o následkoch neodstránenia väd dovolania (§ 436 ods. 1 CSP).

7. Podľa § 447 písm. e) CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429.

8. Z citovaných ustanovení vyplýva, že právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016, stanovuje osobitnú podmienku dovolacieho konania a vyžaduje, aby bol dovolateľ (okrem prípadov, na ktoré sa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP) zastúpený advokátom a aby podané dovolanie bolo spísané advokátom. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu väd dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne väd dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade absencie (alebo nedostatočného) poučenia dovolateľa odvolacím súdom R 39/2019, IV. ÚS. 489/2018).

9. Pokiaľ ale nejde o dovolateľa uvedeného v § 429 ods. 2 CSP a dovolateľ bol v odvolacom konaní riadne poučený o tom, že dovolanie musí spísať advokát, predstavuje skutočnosť, že v dovolacej lehote bolo podané iba dovolanie nespísané advokátom, taký nedostatok obligátneho znaku dovolania, ktorý už nemožno dodatočne reparovať.

10. Spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom (k tomu pozri R 39/2020, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. decembra 2019, sp. zn. 4Cdo/190/2019 schválené občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dňa 16. septembra 2020 na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky).

11. V danom prípade zo spisu vyplýva, že dovolateľ podal dovolanie, ktoré nespísal advokát a nepreukázal, že má právnické vzdelanie druhého stupňa a že sa na dovolateľa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP. Odvolací súd v dovolaní napadnutom uznesení poučil strany v súlade s § 393 ods. 1 CSP o prípustnosti dovolania, lehote na podanie dovolania, o náležitostiach dovolania, o povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní, ako aj o tom, že dovolanie musí byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), resp. za akých podmienok platí výnimka z povinného zastúpenia (§ 429 ods. 2 CSP). Napriek uvedenému, Okresný súd Michalovce uznesením z 8. marca 2024 č. k. 10C/87/2020-269 vyzval

dovolatela, aby v lehote 10 dní predložil súdu plnomocenstvo udelené advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní spolu s dovolaním spísaným advokátom, s poučením, že v opačnom prípade nebudú splnené podmienky podľa § 429 CSP a dovolací súd dovolanie odmietne s poukazom na § 447 písm. e) CSP. Dovolať na uvedenú výzvu súdu prvej inštancie nereagoval.

12. Keďže do uplynutia lehoty na podanie dovolania nebolo dovolanie spísané advokátom a nebola preukázaná ani existencia výnimky v zmysle § 429 ods. 2 CSP, dovolací súd uzatvára, že nebola splnená osobitná podmienka prípustnosti dovolania, stanovená v § 429 ods. 1 CSP, o povinnosti spísania dovolania advokátom. Zároveň do vydania tohto rozhodnutia dovolacím súdom zostala nesplnená i podmienka o povinnom zastúpení dovolať advokátom v priebehu celého konania o dovolaní.

13. Vzhľadom na uvedené dovolaciemu súdu neostávalo iné, než dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. e) CSP odmietnuť bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

14. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP tak, že žalovanému ich náhradu nepriznal, pretože aj keď výsledok dovolacieho konania obdobný jeho zastaveniu zavinil žalobca (§ 256 ods. 1 CSP), žalovanému žiadne preukázané trovy dovolacieho konania nevznikli (R 72/2018).

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.